

Meditatie: Een boodschap van hoop te midden van chaos

Ds. Sara Dondorp

De Amerikaanse sopraan Joyce DiDonato gaf een cd uit met als titel 'Oorlog en vrede, harmonie door muziek'. Op de cd zijn aria's te horen van operacomponisten als Händel en Purcell. Aria's over heftige emoties als woede en wraak. Maar ook aria's die rust uitstralen en vrede geven. Als onderdeel van dit project stelde Joyce DiDonato aan diverse mensen de vraag: hoe vind je rust te midden van chaos. Zelf heeft ze ervaren dat alleen al het stellen van die vraag mensen rust geeft. Aan Paul Witteman vertelde ze dat ze zich machteloos begint te voelen ten opzichte van alles wat er in de wereld gebeurt op dit moment. Terwijl ze zo graag hoop wil blijven houden. Van daaruit stelde ze zichzelf de vraag: is er iets dat ik zelf kan doen om een rustiger pad te vinden? Het antwoord dat ze voor zichzelf heeft gevonden is liefde. Tegenover chaos probeert ze liefde te stellen. Dat is weliswaar niet makkelijk, maar het werkt wel. Is het mogelijk verschillen lief te hebben, te houden van mensen over grenzen van verschillen heen? Kan liefde voor muziek helpen? Muziek, kunst, schoonheid kunnen een adempauze geven om rust te vinden, zegt ze. Lucht geven aan rust en vrede. Om zich heen ziet ze een steeds grotere kloof ontstaan tussen mensen die hoopvol zijn en mensen die angstig zijn. Met haar muziek wil ze proberen de hoop aan te wakkeren.

Volgens mij is dat precies waar de kerstboodschap over gaat. Waar kunnen we hoop vinden in een wereld vol chaos en angst. Zeker nu het soms wel lijkt alsof de wereld van de hoop en de wereld van de angst twee aparte eilanden dreigen te worden waarop mensen zich verschansen achter hun eigen gelijk. Op sommige plekken wordt meer gesproken over muren bouwen dan over bruggen bouwen.

In zijn kerstevangelie zet Lucas twee werelden tegenover elkaar. De wereld van keizer Augustus en de wereld van Gods Koninkrijk. Romeinse vrede tegenover de Vrede van Christus. Zijn verhaal staat midden in de wereldgeschiedenis, de geschiedenis van Rome, de geschiedenis van grote machthebbers. In die dagen moest op bevel van keizer Augustus de hele wereld worden ingeschreven. Dit is een verhaal dat de hele wereld aangaat. Zowel de wereld van de angst als de wereld van de hoop! De wereld van keizer Augustus gaat over heersen en beheersen. Over macht op basis van kracht en prestige. Over meten en weten. Alle mensen in de bewoonde wereld moeten worden ingeschreven. Deze keizer is zo machtig dat hij de hele wereld in beweging krijgt! Als er al chaos in de wereld dreigt, dan moet de orde met geweld hersteld worden. Dit is een macht die gebaseerd is op angst.

Ook Jozef en Maria trokken op. Ook zij zijn gehoorzaam aan de totalitaire keizer van Rome. Jozef, een eenvoudige handwerksman uit het huis van David, gaat op weg naar Bethlehem, waar koning David geboren was. De grote koning David, die ook maar begonnen was als simpele herdersjongen en liedjeszanger, de jongste uit een groot gezin. Misschien wel de minst koninklijke van de hele familie. Jozef gaat met de zwangere Maria naar Bethlehem, gehoorzaam aan de keizer. Maar tegelijk lijkt hij de profeten te gehoorzamen, zoals Gabriël Maria had verteld: haar zoon zal Zoon van de Allerhoogste worden genoemd, hem zal de troon van zijn vader David gegeven worden. (Lucas 1: 32) Hier schemert de taal van de hoop door de taal van de angst heen.

In Bethlehem wordt een koningskind geboren. Ergens op een onooglijke plek aan de rand van de maatschappij. Daar waar hoop een woord is voor anderen, voor mensen met meer succes in hun leven. Juist daar, op die mistroostige, hopeloze plek wordt het kind geboren dat zal uitgroeien tot de verpersoonlijking van hoop en vrede voor heel de bewoonde

wereld. Hij is een teken van hoop tegen de macht van angst en geweld in. Hij draait verwachtingen radicaal om. Zijn kraamvisite bestaat uit simpele herders en buitenlandse wijzen. Mensen die er niet bij horen. Dat blijft zijn boodschap: hoop geven waar geen hoop mogelijk lijkt en bemoediging geven aan diegenen die er niet bij horen. Die boodschap draagt hij ruim tweeduizend jaar later nog altijd uit. Laten we, met hem, blijven geloven in de hoop!